

ITTRA PASTORALI

**MILL-E.T. MONS. PAWL CREMONA O.P.
Arcisqof ta' Malta**

u

**MILL-E.T. MONS. MARIO GRECH
Isqof ta' Ghawdex**

Randan 2011

IL-LOGĠIKA TA' ALLA - IL-LOGĠIKA TA' KRISTU

Huti,

Fir-Randan il-Komunità Nisranija tagħmel riflessjoni dwar ir-Rieda ta' Alla l-Missier u kif Sidna Ġesù Kristu wettaqha sal-mewt fuq is-salib. Hija stedina għalina biex aħna wkoll inwettqu dan fl-aspetti kollha tar-Rieda ta' Alla fuqna.

Il-Mulej għandu modi differenti kif jifihlha għajnejna dwar aspetti differenti tal-Pjan ta' Alla.

Din is-sena l-Mulej fethilna għajnejna fuq xi haġa li kienet hemm, iżda hassejna lilna nfusna qisna bla qawwa quddiemha. Ma konniex qegħdin nindunaw biżżejjed li, fis-soċjetà ta' madwarna, il-kultura dwar iż-żwieġ u l-familja nbidlet. Konna ngergru għaliex 'm'għadniex bħal qabel' u nirrassenjaw ruħna għal dan.

Din is-sena, id-diskussjoni dwar id-divorzju fethilna għajnejna mhux biss dwar dan il-mod kif jithassar żwieġ dejjiemi, iżda għenitna nagħmlu l-mistoqsija dwar din il-kultura. Forsi lanqas konna ndunajna biżżejjed kemm din inbidlet, u allura, kemm hafna drabi tkun ta' tfixkil għal dawk li jkunu jixtiequ jizzewġu u jipperseveraw fiż-żwieġ.

Din is-sena rridu neħduha bħala grazzja mill-Mulej għax lilna l-Insara fethilna missjoni kbira. Ma nistgħux nibqgħu b'rasna mistrieħa dwar il-kultura taż-żwieġ: għandna l-missjoni li nibnu kultura ġdida dwar iż-żwieġ. Għan-Nisrani, il-vojt tal-kultura ma jbeżżgħux, bħalma ma beżżax l-ewwel Insara. Hija sfida sabiħa biex jimliha bil-valuri spirati mill-Kelma ta' Alla.

Din hija parti mill-Evangelizzazzjoni l-ġdida li tant qegħdin jishqu fuqha l-Papiet: li permezz tal-Knisja niltaqgħu mal-Kelma ta' Alla li hija l-għajn ta' kull valur, u li din l-Evangelizzazzjoni trid tgħaddi permezz tal-familja.

Il-Logika ta' Alla

In-Nisrani huwa dak li ha deċizzjoni f'haġtu biex jimxi wara l-Mulej. It-triq, il-mappa, hija l-Kelma ta' Alla. Huwa jgħixha fi hdan il-komunità li waqqaf il-Mulej Ġesù, jġififieri l-Knisja.

Il-Kelma ta' Alla turih b'mod speċjali l-ħsieb ta' Alla għall-bnedmin. Il-Kelma ta' Alla tiġi murija f'zewġ ħsiebijiet prinċipali. L-ewwel wieħed huwa l-ħsieb, il-logika ta' Alla fil-holqien, il-pjan tal-Hallieq. It-tieni wieħed huwa l-logika, il-ħsieb ta' Sidna Ġesù Kristu: Hu ġie mibgħut minn Alla l-Missier biex jurina bil-ħajja u t-tagħlim tiegħu, kif ngħixu l-ideal tal-holqien f'dinja tqila u ta' tfixkil. Jekk insegwu l-għażliet li għamel Ġesù, ma nitfixklux fil-ħarsien tal-valuri tal-holqien.

Alla huwa Hallieq Divin. Kull ma għamel, għamli bi ħsieb u bi pjan biex dan il-holqien jilhaq l-aħjar possibiltajiet tiegħu. Alla mhux Hallieq aghma. Hu ma taniex il-holqien u ma juriniex x'għandna nagħmlu bih. Alla għamel dan il-pjan madwar il-bniedem li hu ħalqu "xbieha tiegħu". Kull darba li l-bniedem telaq dan l-ideal, kienet l-umanità kollha li sofriet: dan narawh fuq id-dinjità ta' kull persuna indipendentement minn razza, kultur, reliġjon, eċċ, u qed niskopruh dejjem iktar fir-rispett u l-kura tal-ambjent.

Hekk ukoll, Alla kellu pjan għaż-żwieġ u l-familja. Kien l-ikbar don li Alla ta lill-bniedem. Dan il-pjan kien ibbażat fuq id-dinjità ta' kull bniedem, raġel u mara, li tiġi mhux minn kultura iżda għax ġew maħluqin indaqx xbieha ta' Alla; id-don ta' Alla tal-mara lir-raġel u tar-raġel lill-mara; il-ġibda li poġġa fil-bniedem li mbagħad il-bniedem jeħodha f'idejha u jagħmilha mħabba stabbli – “ġisem wiehed”. Dan il-pjan kollu sawru Alla biex permezz tiegħu jitwieldu bnedmin ġodda mdawrin minn din l-istabbiltà ta' mħabba fit-tneissil u t-trobbija tagħhom (Ara Ġenesi kap 1 u 2). Tant huma marbutin ma' xulxin l-elementi kollha ta' dan il-pjan, li meta żwieġ jtkisser dan il-ġid jintilef.

Skont dan il-pjan ta' Alla, għażla favur iż-żwieġ u l-familja hija għażla favur il-bniedem innifsu. Ir-realtà ta' madwarna turi dan bl-istatistiċi tat-tbatija fuq il-koppja nfisha, iżda l-iktar fuq it-tfal.

Ir-Responsabbiltà tal-bniedem

Alla halla f'idejn il-bniedem li jwettaq dan il-pjan tiegħu dwar il-ħolqien. Ir-responsabbiltà kbira li taqa' fuq il-bniedem tidher fl-istorja ta' Adam u Eva. Alla mhux biss iħallilhom kollox f'idejhom, iżda wkoll jagħtihom responsabbiltà li ma jagħzlux triq oħra. Din hija t-tifsira tas-siġra tat-tajjeb u l-ħażin li tissemma fil-Ġenesi (kap 3). Din hija l-għażla tal-bniedem f'kull żmien: jagħzlix it-triq ta' Alla, jew it-triq kif jifhimha hu, ta' loġika purament umana li tbiegħdu mit-triq ta' Alla.

Alla mhux biss jagħti din ir-responsabbiltà lill-bniedem iżda jistaqsi lill-bniedem x'għamel dwar dan il-pjan. Lil Adam staqsieh: “Jaqaw kilt mis-siġra li jien ordnajtlek li ma ticolx minnha?” Alla staqsa wkoll lil Eva: “Xinhu dan li għamilt?” Fil-Ġenesi (kap 4,1-16) Alla jistaqsi lil Kajjin wara li dan qatel lil huħ Abel: “Fejn hu huħ Abel?” Alla jistaqsihom għaliex ma wettqux il-pjan tiegħu. In-Nisrani jgħix il-ħajja tiegħu, personalment u fil-komunità tal-Knisja, konxju li anki hu jrid iwieġeb għal dawn id-domandi. Din hija r-responsabbiltà li aħna nsejnhulha bl-isem ta' ‘kuxjenza’!

Il-loġika ta' Kristu

Dawn l-ideali huma diffiċli li ngħixuhom f'kuntast ta' dinja diffiċli. Alla l-Imbierak baġat lil Ibnu biex jurina kif f'din id-dinja diffiċli kapaċi nibqgħu mexjin lejn l-ideal tal-ħolqien.

Hekk Ġesù urienu kif għandna ngħixu l-imħabba f'din id-dinja magħmulha diffiċli mit-tfixkil ta' ġewwa fina u ta' madwarna. Ġesù għexha fl-għotja tiegħu nnifsu, fil-maħfra, fil-ġenerozità ma' min hu dgħajjef, fil-paċenzja biex jgħallim lil min kien għażel bħala dixxiplu tiegħu. L-għażla għal-Loġika Divina li semmejna fuq trid tkun magħquda mal-għażla li dan il-valur rridu ngħixuh kif għallimna l-Mulej Ġesù: ma tistax tgħix ‘imħabba vera’ biss b'loġika umana li tkun maqtugħa minn Alla, iżda fuq il-loġika ‘Kristjana’ tat-tagħlim ta' Sidna Ġesù Kristu.

Għandna episodju fil-ħajja tal-Mulej Ġesù meta din l-għażla tidher ċara fil-kuntast tal-pjan ta' Alla għaż-żwieġ u l-familja (Mt 19, 3-10). Hu ġie affrontat minn grupp ta' Fariżej li kellmuh fuq id-divorzju. Ġesù juri fit-twegħiba tiegħu li hu mwegġa'. Ir-raġuni tal-wegġha tiegħu kienet tixbah lil dik ta' Alla fl-għażla li għamlu Adam u Eva. Il-Fariżej iktar emmnu li jistgħu jibnu soċjetà aħjar jekk tiġi bbażata fuq il-possibiltà tad-divorzju milli jekk tibniha fuq l-istabbiltà taż-żwieġ.

Ergajna għal deċiżjoni fundamentali għan-Nisrani: nemmen u nimxi fuq il-pjan u l-loġika ta' Alla fil-ħolqien għal għaqda sħiħa bejn raġel u mara li jsiru “ġisem wiehed”, jew fuq il-loġika umana maqtugħa minn Alla li tinsab fit-tkissir ta' din l-għaqda permezz tad-divorzju? Ir-realtà ta' madwarna fejn soċjetajiet għażlu din il-

logika umana twassalna biex nieħdu deċiżjoni personali. Irridu naraw jekk soċjetà bid-divorzju tagħtix gejjieni aħjar lis-soċjetà aktar milli tibniha madwar stabbilità taż-żwieġ u tinvesti fiha biex tibniha.

F'dan, in-Nisrani ma għandux jibza' li jkun differenti minn ħsibijiet oħrajn għaliex jaf li, anki jekk ikun waħdu quddiem id-dinja, ma jkunx waħdu quddiem Alla. Hija ta' konsolazzjoni kbira li jkun għamel din l-għażla quddiem Alla, anki jekk ikollu jhallas dan il-prezz.

L-imhabba ta' Ġesù

In-nuqqas ta' Adam u Eva huma mmarkati digà minn pjan ieħor ta' Alla biex jerga' jgħidhom lej. Issa l-għażla ta' Alla trid tiġbor lill-bniedem li issa huwa midneb, u jhobbu hekk u jagħmel pjan li jressqu lej f'din il-kundizzjoni. Il-wegħda ta' Alla lil Noe: "Arawni, jien se nagħmel il-patt tiegħi magħkom u ma' nisilkom warajkom..." (Ġen 9,9), tfisser patt gdid ta' Alla mal-bniedem li kapaċi jitfixkel u jidneb.

Ġesù, li gie mibgħut mingħand Alla l-Missier f'din id-dinja li hija imperfetta, għallimna u wriena li iktar ma ppriedka dan il-pjan ta' Alla f'kollox, iktar kien juri l-imhabba tiegħu lejn dawk li jfallu fih biex ikunu jistgħu jirritornaw lejn it-tajjeb. Meta Ġesù lill-mara li nqabdet fl-adulterju ma kkundannahix imma qalilha biex ma tidnibx iżjed, hu juri l-imhabba ta' Alla l-Missier lejn dawk li jonqsu biex jagħtihom ċans halli jerggħu jittamaw fih.

Aħna bħala dawk li mexjin fuq il-passi ta' Ġesù rridu nimxu fuq il-passi tiegħu anki f'dan. Iktar ma ż-żwieġ ta' koppja jkun sabiħ, iktar għandha tħossha msejha biex tħares b'imhabba lejn dawk li qegħdin ibatu mill-falliment taż-żwieġ tagħhom u tagħti s-sehem tagħha biex tgħinhom.

Ir-Randan

Jekk dan il-pjan kien tant ċentrali għall-Mulej, nistgħu ngħixu r-Randan din is-sena madwar dan il-pjan biex ilkoll nagħtu s-sehem tagħna halli dan isehh. Nixtiequ nagħtukom xi suggerimenti kif ngħixuh: aghmlu l-meditazzjoni tal-ħajja miżżewġa tagħkom madwar il-kwalità tal-imhabba li ħarġet mis-salib ta' Ġesù. Għaqqdu l-ħajja miżżewġa tagħkom iktar qrib tal-Mulej Ġesù: bil-quddies regolari tal-Hadd, bit-talb ta' kuljum. Għaqqdu l-penitenza tar-Randan mal-ħajja taż-żwieġ tagħkom: aħdmu kontra dak li qiegħed ifixkel l-imhabba tagħkom. Ibdew kunu xhieda taż-żwieġ tagħkom kullimkien bla mistħija: b'ritratt tal-mara/tar-raġel tagħkom jidher fuq il-post tax-xogħol; tidhlux f'diskors li jwaqqa' l-ħajja taż-żwieġ, u hafna drabi l-mara, għaċ-ċajt.

Ma nistgħux nimmaginaw mod isbah illum kif niċcelebraw ir-Randan milli nibdew nagħtu s-sehem tagħna biex insaħħu ż-Żwieġ u l-Familja u nibnu kultura f'pajjiżna madwar il-pjan ta' Alla. Naqsmu magħkom il-missjoni biex nitolbu lil Alla l-Missier, flimkien ma' Sidna Ġesù Kristu, bl-interċessjoni ta' Sidna Marija, biex nibnu dan il-Pjan b'qima lejn Alla l-Missier.

Nagħtukom il-barka pastorali tagħna.

Illum, 22 ta' Frar 2011

Festa tal-Kattedra ta' San Pietru, Appostlu

✠ PAWL CREMONA O.P.
Arcisqof ta' Malta

✠ MARIO GRECH
Isqof ta' Għawdex